

Undervisningsforløb:

Lokalhistoriske kildepakker – Amager og Christianshavn (Skoleliv)

Kildemateriale: Erindring nr. 1144 – Karl Persson (periode: 1900-1927), 1969

Uddrag af Karl Perssons pensionisterindring fra 1969. Her skriver han bl.a. skriver om sin hårde skolegang på Christianshavn, hvor fysisk afstraffelse var en del af hverdagen.

Find den samlede erindring her: <https://kbharkiv.dk/permalink/post/18-20381>

KØBENHAVNS
STADSARKIV

Vi boede på Christianshavn omkring Århundreskiftet, da jeg kunne begynde at skønne. Det var i den del af Amagergade, som nu er nedlagt, der gik helt ned til Sanct Annegade. Her lå en vældig stor lejekaserne et helt kompleks, der forgrenede sig i sidehuse, mellembygning, atter sidehus og sluttede med en mere anselig bygning - Toverelses med kammer-, der havde facade ud mod Prinssessegade. Her boede en masse mennesker i dette kompleks, der blot blev kaldt Treogtrediven efter sit gadenummer, og her vrimlede med børn.

(1)

Skoleliv

Så kom den dag, jeg skulle i skole. Sammen med 33 andre smådreng
sad jeg og kiggede op på lærerinden, der troned på katederet

De fleste var vel baggårdsbørn og dårligklædte som jeg, men jeg har
nok været særlig iøjenfaldende blegnæbbet, thi det varede ikke længe,
før jeg særlig blev genstand for hendes opmærksomhed.

-- Du ser så bleg og dårlig ud. Er du syg?"

Jeg følte det som en ymygelse, endrengs drøm er at være stærk, og frem
for alt ikke være en svag dreng, ~~f~~eg jeg benægtede ivrigt.

Det var en ung energisk lærerinde, høj, mager med skarpskårne ansigt-
stræk~~ken~~, venlige øjne med et fast blik. Desværre lå hun under for dati-
dens stupide pædagogik: Strenghed og Straf. Altid havde hun en linjal
i hånden og den mindste bagatel af forseelse kostede et rap over finger-
spidserne, lige over neglene, så det rigtig kunne snurre og gøre ondt.

Men det må ha' været åbenbart, at hun havde hjerte og omsorg for os.
thi hun var alligevel godt ^{tid}idt, jeg hørte endog en dreng sige: "Bare hun
var min mor". Sådan ønskede jeg ikke

Jeg fik også mine "rap" over fingrene, ofte uden jeg kunne se grunden,
men mere pinlig var alle de nærgående spørgsmål i klassens påhør.

-- "Får du varmt mad hver dag?"

Ognere nærgående: "Hvad får du at spise til middag?"

Jeg blev meget forlegen, jeg sytes ikke jeg kunne diske op, om alle
de spegesild, ålekvaaber og torskehoveder, vi måtte fortære, men kom hel-
digvis itanke om, at i Spøkhøkerens stegekalder blev Stegtlever regnet
for noget af det højste, og sagde trimferende "stegtlever".

- "Stegtlever", gentog hun og så grublende op i loftet, "Jeg ved ikke

engang om det er sundt". (32-33)

I skolen fik vi tydelig at mærke, vi var fattigbørn, ros der skulles behandles med den hårde hånd. Lærerne var hovne, utilnærmelige enten arrogante eller ekscentriske, skøre, kaldte vi dem, der var selvfølgelig også dygtige ~~lærere~~ lærere, men få, og jeg var desværre ikke heldig at få nogen af dem. - En lærer havde f. eks. for vane at vaske hænder i begyndelse af timen
timen i klassens påsyn, det var da hans største fornøjelse at kalde en eller anden op der havde forset sig: "Øv du kom her op og få en Sæbesøretøve," var hans udbrud, og det var forfærdelig sjovt når klasket faldt og sæbe - skummet sprøjtede til alle sider. Samme herre havde følgende mundheld efter en afstraffelse: "Nu ka' du prøve på at gå hjem og sige til kællingen at jeg har tævet dig".

Denne lærer, og de øvrige vi kaldte "de skøre", var dog ikke værst, de havde da lidt humør, og også nogen kontakt med drengene, mere frastødende virkede de strenge tillukkede med den tomme kulde om sig.